

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Szegeden, 2011. január 6. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmények miatt (**I.rendű vádlott neve**) **ÉS TÁRSAI** ellen indított büntetőügyben a **Békés Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság** 2010. május 13. napján kihirdetett **2.Bf.68/2010/43.** számú ítéletének (I.rendű vádlott neve) I. r., (III.rendű vádlott neve) III. r. és (VI.rendű vádlott neve) VI. r. vádlottra vonatkozó és fellebbezések folytán felülbírált részét

m e g v á l t o z t a t j a

az alábbiak szerint:

(III.rendű vádlott neve) III. r. vádlottat az ellene

2 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 275. § (1) bekezdés b) pont]

bűnsegédként elkövetett egyedi azonosító jel meghamisításának büntette [Btk. 277/A. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat]

miatt emelt vád alól **f e l m e n t i .**

A III. r. vádlottnak a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből 72.400.- (hetvenkettőezer-négyszáz) Ft egyetemleges megfizetésére vonatkozó rendelkezést **m e l l ő z i .**

A másodfokú eljárásban a III. r. vádlott érdekkörében felmerült 12.000.- (tizenkettőezer) Ft bűnügyi költség az állam terhén marad.

Egyebekben a másodfokú ítéletnek I., III. és VI. r. vádlottra vonatkozó és fellebbezések folytán felülbírált részét **h e l y b e n h a g y j a .**

Felhívja az elsőfokú bíróságot, hogy a III. r. vádlott költségének és a védő költségének és díjának a megtérítéséről rendelkezzen.

Felhívja az elsőfokú bíróságot, hogy az utóbb a gépkocsik tárolásával felmerült és a fellebbezéssel nem érintett vádlottakat is egyetemlegesen terhelő bűnügyi költségről a különleges eljárás szabályai szerint rendelkezzen.

I N D O K O L Á S :

Az ügyben első fokon eljáró Békéscsabai Városi Bíróság (I.rendű vádlott neve) I. r. vádlott bűnösségét orgazdaság bűntettében, közvetett tettesként, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében, 3 rb. bűnsegédként, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében, 3 rb. egyedi azonosító jel megghamisításának bűntettében, 2 rb. bűnsegédként elkövetett egyedi azonosító jel megghamisításának bűntettében, 3 rb. közokirat-hamisítás bűntettében és bűnsegédként elkövetett adócsalás bűntettében mondta ki.

(III.rendű vádlott neve) III. r. vádlottat az ellene hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás bűntette és bűnsegédként elkövetett egyedi azonosító jel megghamisításának bűntette miatt emelt vád alól felmentette.

(VI.rendű vádlott neve) VI. r. vádlott bűnösségét 4 rb. közvetett tettesként, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében, 6 rb. bűnsegédként elkövetett egyedi azonosító jel megghamisításának bűntettében és 4 rb. közokirat-hamisítás bűntettében mondta ki.

Ezért (I.rendű vádlott neve) I. r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett börtönre, 5 év vizsgabiztosi foglalkozástól eltiltásra és 50.000,- Ft pénzmellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztésbe annak végrehajtása esetére beszámította az I. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, rendelkezett a pénzmellékbüntetés szabadságvesztésre való átváltoztatásának lehetőségéről is.

(VI.rendű vádlott neve) VI. r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év 6 hónap, végrehajtásában 4 év próbaidőre felfüggesztett börtönre és 3 év vizsgabiztosi foglalkozástól eltiltásra ítélte. (Az I. és VI. r. vádlottakkal szemben bizonyos bűncselekmények miatt indult eljárást megszüntető, illetve felmentő rendelkezések jogerőre emelkedtek.)

Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezett:

- az ügyész a III. r. vádlott terhére, bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása végett, továbbá (I.rendű vádlott neve) I. r. és (VI.rendű vádlott neve) VI. r. vádlottak terhére a büntetésük súlyosítása érdekében,
- (I.rendű vádlott neve) I. r., (VI.rendű vádlott neve) VI. r. vádlottak felmentésük, védőik eltérő tényállás megállapítása érdekében, felmentésért.

A Békés Megyei Főügyészség a súlyosítás érdekében bejelentett fellebbezést fenntartva (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlott esetében közokirat-hamisítás büntette és bűnsegédként elkövetett egyedi azonosító jel meghamisításának büntette miatti bűnösség kimondását és vele szemben az enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetés kiszabását indítványozta. Az I. r. vádlott terhére bejelentett fellebbezést a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztésének mellőzését célozva indítványozta, (VI.rendű vádlott neve) VI. r. vádlott esetében a mellékbüntetés súlyosítását és pénzmellékbüntetés kiszabását is indítványozta.

A Békés Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a fellebbezések keretei között érdemben felülbírált és azt megváltoztatta:

(I.rendű vádlott neve) I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rb. - amiből 2 rb. bűnsegédként elkövetett - közokirat-hamisítás büntetében is. Az I. r. vádlottal szemben kiszabott pénzmellékbüntetést 200.000,- Ft-ra súlyosította, az átváltoztatásra vonatkozó rendelkezés érintetlenül hagyása mellett.

(III.rendű vádlott neve) III. r. vádlott bűnösségét 2 rb. közokirat-hamisítás büntetében és bűnsegédként elkövetett egyedi azonosító jel meghamisításának büntetében megállapította. Ezért a III. r. vádlottat halmazati büntetésül 540 napi tétel - egy napi tétel 500,- Ft -, összesen 270.000,- Ft pénzbüntetésre ítélte és rendelkezett annak szabadságvesztésre való átváltoztatásának lehetőségéről is.

(VI.rendű vádlott neve) VI. r. vádlott esetében az 1 rb. bűnsegédként elkövetett egyedi azonosító jel meghamisításának büntette és 1 rb. közokirat-hamisítás büntette miatt indult büntetőeljárást megszüntette, mellékbüntetését a műszaki igazgatási ügyintéző foglalkozástól eltiltásra változtatta.

A másodfokú ítéletnek az elsőfokú ítélettől eltérő rendelkezéseire figyelemmel a Be. 386. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján az I., III. és VI. r. vádlottak, valamint védőik jelentettek be fellebbezést e vádlottak felmentése érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a másodfokú ítélet fellebbezésekkel megtámadott rendelkezéseinek helybenhagyását indítványozta.

(I.rendű vádlott neve) I. r. vádlott, (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlott és védője, valamint (VI.rendű vádlott neve) VI. r. vádlott védője a fellebbezéseiket írásban részletesen indokolták. Felmentést célzó fellebbezéseiket a harmadfokú fellebbezési nyilvános ülésen fenntartották, az I. r. vádlott védője pedig fenntartotta az ügyben tett, védenca teljes körű felmentését célzó valamennyi nyilatkozatát.

A III. r. vádlott védője arra is hivatkozott, hogy a III. r. vádlott szándékos magatartását a tévedés is kizárhatja.

Kizárólag (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlott javára, felmentése érdekében bejelentett védelmi fellebbezések az alaposak, a többi fellebbezés alaptalan.

* * *

A másodfokú bíróság nem tévedett, mikor úgy ítélte, hogy az elsőfokú tényállás több tekintetben - főképpen elírások miatt - kijavításra, kiegészítésre, kiigazításra szorult. Helyesen járt el, mikor az iratok tartalma alapján ezeket kijavította. Ami a másodfokú bíróság által eszközölt jogszabályi hivatkozásokat illeti:

- A Btk. 137. § 1/k. pontja szerinti hivatalos személyt értelmező rendelkezés tényállásbeli alapját a harmadfokú bíróság az elsőfokú ítélet 208. oldal 3. bekezdésében írtaknak a tényállásba való beemeléssel alapozza meg, tekintve, hogy az elsőfokú bíróság annak alapját, hogy miért hivatalos személyek az érintett vádlottak, a tényállásban nem, csupán az indokolásban rögzítette.

Ugyanakkor a 35/2000. (XI.30.) BM rendelet 44/A. §-ára utalást nem az érintett vádlottak hivatalos személykénti működését megalapozó jogszabályi környezetnek, hanem általánosságban az előzetes eredetiségvizsgálatra, annak megindulására és lefolytatására vonatkozó utalásnak tekinti. [Megjegyezi, hogy 2010. január 1. napjától a hivatkozott szakasz hatályon kívül került a 76/2009. (XII.28.) IRM rendelet 7. § (3) bekezdése folytán.]

A másodfokú bíróság abban sem tévedett, hogy mellőzte az elsőfokú tényállásból (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlott szándékosságára, illetve gondatlanságára vonatkozó, valójában e vádlottnak a cselekményéhez való elkövetéskori aktuális pszichés viszonyra vonatkozó megállapítást, mert az ún. - helyesen - tudattartalomra vonatkozó megállapítások a jogi értékelés körébe tartoznak, nem pedig ténymegállapítások (Bíróági Határozatok 2005. évfolyam 167. számú jogeset).

Egyebekben, a másodfokú bíróság által mélyreható alapossággal kiegészített tényállás irányadó volt a harmadfokú bíróság számára is.

A megalapozott tényállásból azonban helytelen következtetést vont le (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlott bűnösségére.

A másodfokú bíróság azzal indokolta a III. r. vádlott tudatállapotára vonatkozó eltérő jogi álláspontját, hogy a III. r. vádlottnak éppenséggel fokozott körültekintéssel kellett volna a rendelkezésére bocsátott és az I. r. vádlott által bemondott adatokon kívül

figyelemmel lennie az összes körülményre, azaz a jármű azonosítására alkalmas másodlagos adatokat, az ún. motortípust és gyártási évet vizuálisan ellenőriznie kellett volna (másodfokú ítélet 17. oldal 4. bekezdés).

A másodfokú bíróság által eszközölt és most idézett indokolás tipikusan a Btk. 14. §-a szerinti gondatlanság bűnösségi alakzatát alapozza meg, mégpedig annak 2. fordulatóban írt hanyag gondatlanság (negligencia) kategóriáját. A III. r. vádlott szándékos szakmai szabályszegést nem követett el, amikor a kialakult gyakorlatnak megfelelően a szemlét nem ő végezte, de a jegyzőkönyvet mint ügyintéző ő írta alá. Csupán nem kellő gondossággal járt el, amikor a szemlét ténylegesen végző I. r. vádlott által bediktált adatokat elfogadva, azokat kellő körültekintéssel nem ellenőrizte.

Abból, hogy a III. r. vádlott egyetlen egy gépjárművel volt érintve, ez a gépjármű is olyan, amely I. r. vádlott-társának érdekkörébe tartozott, ily módon alappal tételezhető fel - és az elsőfokú bíróság idevágó indokolása a helyes -, hogy a III. r. vádlott egyfajta „kollegiális hozzáállással”, a tőle elvárható kellő körültekintést elmulasztva, hanyag gondatlanul járt el, mikor nem győződött meg arról, hogy az általa ún. szemle jegyzőkönyvben foglaltak megfelelnek-e a természetes állapotnak vagy sem. Kiemelten kell arra is utalni, hogy a III. r. vádlott maga is eszközölt feljelentést vádlott-társaival szemben, mikor egyes ügyintézés szabályosságát kétségesnek ítélte. Nyilvánvaló, hogy amennyiben maga is részese lett volna ilyen cselekménysorozatnak, nem tett volna ilyen feljelentést.

Mindezek a körülmények kétségbe vonhatatlanul és kizárólag arra engednek következtetni, hogy (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlott hanyag gondatlansággal járt el, mikor a terhére rótt bűncselekmények történeti tényállásbeli alapjait megvalósította.

(III.rendű vádlott neve) III. r. vádlott terhére rótt és a másodfokú bíróság által a terhére meg is állapított, a Btk. 275. § (1) bekezdés b) pontja szerint minősülő és az (1) bekezdés szerint büntetendő közokirat-hamisítás büntette, valamint a Btk. 277/A. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulatóba ütköző és az (1) bekezdés szerint büntetendő egyedi azonosító jel meghamisításának büntetétéhez nyújtott bűnsegédi bűnrészesség kizárólag szándékos magatartással fejthető ki.

Mindebből az következik, hogy miután a Btk. 13. §-a szerinti szándékosságra nem vonható le jogi következtetés, kizárólag a Btk. 14. §-a szerinti gondatlanság merülhet fel (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlott terhére. A már kifejtettek szerinti hanyag gondatlanság az, ami e vádlott terhére róható, márpedig a vádban megfogalmazott és a másodfokú bíróság által terhére megállapított bűncselekmények a már kifejtettek szerint nem követhetők el gondatlanul, következésképpen a harmadfokú bíróság - e

tekintetben a másodfokú ítéletet (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlottra vonatkozóan megváltoztatva a Be. 398. § (1) bekezdése alapján - (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlottat a rendelkező részben megjelölt bűncselekmények miatt emelt vád alól a Be. 6. § (3) bekezdés a) pont 1. fordulata alapján - mivel a cselekmény nem bűncselekmény - felmentette.

Mivel a harmadfokú bíróság azt állapította meg, hogy a III. r. vádlott cselekménye a gondatlan elkövetésre figyelemmel nem bűncselekmény, a tévedés vizsgálata szükségszerűtlenné vált.

* * *

(I.rendű vádlott neve) I. r. és (VI.rendű vádlott neve) VI. r. vádlottak és védőik azt sérelmezték, hogy az első- és másodfokú bíróságok e vádlottak terhére állapították meg a történeti tényállást.

A VI. r. vádlott védője azzal is érvelt, hogy (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlott elsőfokú felmentésének egyenes következménye kell legyen védencének felmentése is, miután azonos jellegű bűncselekményeket valósítottak meg. (VI.rendű vádlott neve) VI. r. vádlott azzal is érvelt, hogy semmilyen foglalkozási szabályt - így az ún. KFF szabályzatokban foglaltakat sem - segett meg, így a terhére rótt bűncselekményeket nem követte el.

A védelmi érveléseket a harmadfokú bíróság nem osztotta.

Miután e vádlottak terhére rótt bűncselekmények nem ún. keretdiszpozíciók, azaz nincs olyan háttérjogszabály, amely megtöltené a büntető normát tényleges tartalommal, az ún. KFF szabályzatokra történt hivatkozás csupán annyiban releváns, amennyiben megszabják mindazon köteleességeket, melyeket a vizsgáztatás, a szemle, a jegyzőkönyv-elkészítés és az egyéb okiratiságok alkalmával az ügyintézőknek eszközölniük kell.

Az I. és VI. r. vádlottak terhére rótt bűncselekmények azonban nem foglalkozási szabályszegésekre vezethetők vissza; az első- és másodfokú bíróságok helyesen foglaltak állást abban, hogy az I. és a VI. r. vádlottak tudatosan és módszeresen kihasználták a járművek fogalomba helyezésére vonatkozó jogi szabályozás adta lehetőséget, és egymással közreműködve a járművek azonosító adatait meghamisítva lehetővé tették ismeretlen származású vagy lopásból származó gépjárművek forgalomba helyeztetését, illetőleg a regisztrációs adófizetési kötelezettség eltitkolását (elsőfokú ítélet 17. oldal 2. bekezdés).

Az első- és másodfokú bíróságok egyaránt megfelelő indokait adták annak, hogy miért fogadták el a terhelő bizonyítékokat és miért vetették el az ezzel érintett I. és VI.

r. vádlottak vallomásait, az e körben kifejtett indokolás nem is szorul különösképpen vizsgálatra, hiszen a harmadfokú bíróság előtt a másodfokú bíróság által megállapított tényállás maradéktalanul irányadó. Az I. r. vádlott is, de különösképpen a VI. r. vádlott védője a harmadfokú eljárásban már a megállapított történeti tényállás megalapozatlanságát is sérelmezte; az ezzel kapcsolatos álláspontot, érvelést a harmadfokú bíróság nem osztotta. A másodfokú tényállás a már írtak szerint az általa eszközölt elsőfokú tényállásbeli kiegészítésekkel és helyesbítésekkel mindenben megalapozott. Az I. és VI. r. vádlott esetében a szándékosságra megalapozott következtetést vont az első- és másodfokú bíróság, figyelemmel az általuk elkövetett cselekmények számára, arra, hogy ugyanilyen bűncselekmények miatt jogerős elítélésükre is sor került.

Ebből következik, hogy az I. és VI. r. vádlottak érdekében bejelentett védelmi fellebbezések nem vezettek eredményre.

Az I. r. vádlott esetében az ítélet tábla megjegyzi, hogy a közvetett tettességre utalást nem az elkövetéskori anyagi jogszabályi környezet, hanem a kialakult *bírói gyakorlat* alapján tekinti helyesnek, miután a közvetett tettesség mint anyagi jogi kategória csak 2009. augusztus 9. napjával nyert megfogalmazást a Btk.-ban (2009. évi LXXX. törvény 2. §-a). Addig ezt a kategóriát csak a büntetőjog tudománya és a bírói gyakorlat ismerte, illetve nevezte meg, ezért a másodfokú bíróság ilyen értelmű utalásnak tekintette az I. r. vádlottra vonatkozó szövegezést, megjegyezve, hogy azt mint a tettesség egyik formáját, a rendelkező részben szükségtelen feltüntetni.

Ezért - egyebekben - a másodfokú ítéletnek az I., III. és VI. r. vádlottakra vonatkozó és fellebbezések folytán felülbírált részét az ítélet tábla mint harmadfokú bíróság a Be. 397. § 1. fordulata alapján helybenhagyta.

A III. r. vádlottat felmentő rendelkezésből következően a másodfokú bíróság által e vádlottra az egyetemlegesség folytán terhelt büntügyi költség viselésére kötelezést a Be. 338. § (2) bekezdésére figyelemmel mellőzte, és megállapította, hogy a III. r. vádlott érdekkörében a másodfokú eljárásban felmerült büntügyi költséget az állam viseli.

Ugyancsak a felmentéshez kapcsolódó rendelkezés a vádlottnak és védőjének az ún. megtérítéshez való joga. Tekintettel azonban arra, hogy a vádlott, illetőleg a védő a harmadfokú eljárásban az ügydöntő határozat meghozataláig nem terjesztett elő igazolt készkiadásokról, illetve költségekről szóló jegyzéket, így a harmadfokú bíróság a megtérítés kérdésében érdemben nem foglalhatott állást, ezért a Be. 339. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel felhívta az elsőfokú bíróságot a megtérítéssel kapcsolatos rendelkezésre.

A harmadfokú eljárás során a megyei bíróság folyamatosan tájékoztatta az ítélőtáblát azon újabb költségekről, amelyek két személygépkocsi tárolásával merültek fel. Miután e személygépkocsik nem csupán a másodfellebbezésekkel érintett vádlottak érdekkörében merültek fel, hanem azok - az iratok tartalma szerint - jogerősen elítéltekre is terhelendők, ezért a harmadfokú bíróság felhívta az elsőfokú bíróságot, hogy a Be. 578. § (1) bekezdése szerint utólag rendelkezzen a felmerült és nem rendezett bűnügyi költség viseléséről.

Szeged, 2011. január 6.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.	Dr.Katona Tibor sk..Cserhádi Ágota sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó a tanács tagja

A Szegedi Ítélőtábla Bhar.II.336/2010/19. számú ítélete és a Békés Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 2.Bf.68/2010/43. számú ítéletének (I.rendű vádlott neve) I. r., (III.rendű vádlott neve) III. r. és (VI.rendű vádlott neve) VI. r. vádlottakra vonatkozó és fellebbezések folytán felülbírált része a mai napon jogerős és (I.rendű vádlott neve) I. r., valamint (VI.rendű vádlott neve) VI. r. vádlottak esetében a fel nem függesztett részében végrehajtható.

Szeged, 2011. január 6.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke